

V Ý R O Č N Á S P R Á V A
o b c e
Dolný Harmanec
za rok 2013

Alena Necpalová
Starosta obce

O B S A H :

1. Základná charakteristika obce Dolný Harmanec
2. Rozpočet obce na rok 2013 a jeho plnenie
 - 2.1. Plnenie príjmov za rok 2013
 - 2.1.1. Bežné príjmy
 - 2.1.2. Kapitálové príjmy
 - 2.1.3. Príjmové finančné operácie
 - 2.2. Plnenie výdavkov za rok 2013
 - 2.2.1. Bežné výdavky
 - 2.2.2. Kapitálové výdavky
 - 2.2.3. Výdavkové finančné operácie
 - 2.3. Plán rozpočtu na roky 2014 – 2015 – 2016
 - 2.3.1. Príjmy celkom
 - 2.3.2. Výdavky celkom
3. Hospodárenie obce a rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2013
4. Bilancia aktív a pasív
 - 4.1. Aktíva
 - 4.2. Pasíva
5. Vývoj pohľadávok a záväzkov v Eur
 - 5.1. Pohľadávky
 - 5.2. Záväzky
6. Ostatné dôležité informácie
 - 6.1. Prijaté granty a transfery
 - 6.2. Poskytnuté dotácie
 - 6.3. Významné investičné akcie v roku 2013
 - 6.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

1. Základná charakteristika obce Dolný Harmanec

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom, s vlastnými príjmami a poskytnutými dotáciami na prenesený výkon štátnej správy na určených úsekoch. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Geografické údaje :

Obec Dolný Harmanec sa nachádza v horskej oblasti ako posledná obec v Banskobystrickom kraji v smere na Martin, cca 15 km od Banskej Bystrice a prechádza ňou cesta I. triedy I/14. Úzka dolina oddeľuje v chotári severnú časť Veľkofatranskej od južnej, zasahujúcej do Kremnických vrchov. Dolný Harmanec má atraktívne prírodné prostredie a severná Veľkofatranská časť je súčasťou Národného parku Veľká Fatra. Obidve pohoria strmo spadajú do Harmaneckej doliny a vytvárajú bralnaté vápencové svahy, ktoré tvoria strmé steny a útesy s krasovými reliéfmi. Obcou preteká potok Bystrica, ktorý sa mimo katastrálneho územia vlieva do rieky Hron. Väčšinu katastra pokrývajú zmiešané lesy, ktoré v súčasnosti obhospodarujú Mestské lesy s.r.o., Banská Bystrica. Chotárom obce prechádza najnáročnejší úsek železničnej trate Banská Bystrica-Dolná Štubňa s celkovým počtom 22 tu-nelov, s najdlhším o dĺžke 4 698m.

Najbližšou susednou obcou je obec Harmanec vzdialená 2 km, ďalšími susediacimi obcami sú obec Staré Hory a obec Riečka.

Celková rozloha katastrálneho územia Dolný Harmanec je 4 452 ha, celková rozloha obce je približne 0,05 ha.

Nadmorská výška v najvyššom bode obce je 530 m.n.m.

Demografické údaje :

POČET OBYVATEĽOV k 31.12.2013 : 234

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA : slovenské občianstvo

VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV : mierny pokles oproti minulým obdobiam

Ekonomické údaje :

Zamestnanosť v obci je podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici veľmi nízka, čo dokazujú mesačné hlásenia o počte evidovaných nezamestnaných. Najbližším veľkým zamestnávateľom je SHP Harmanec a VKÚ Harmanec. Vývoj nezamestnanosti zostáva na rovnakej úrovni ako predchádzajúci kalendárny rok.

Symbole obce :

Erb obce Dolný Harmanec je schválený Heraldickou komisiou v Bratislave, zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou D-135/2006 v tejto podobe :

- v zelenom štíte nad ľavošikmou zlatou rizňou strieborná sklonená píla so zlatými rukoväťami – to všetko prevýšené zlatou červenoplodou položenou a obrátenou tisovou vetvičkou, pričom symbolika obce vychádza z týchto daností:

1/ Najväčšie nálezisko tisov v Európe – zobrazenie vetvičky s plodmi.

2/ Život a práca obyvateľov – drevorubačstvo – píla bruchačka a vodný žľab.

Definitívnu podobu erbu na návrh Heraldickej komisie MV SR z 18.decembra 2006 jednohlasne schválilo Obecné zastupiteľstvo dňa 9.januára 2007.

Vlajka obce pozostáva z pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, zelenej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, tj. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Dolný Harmanec s erbom bola vyhotovená pri príležitosti vysvätenia erbu obce v roku 2008.

História obce :

Obec Harmanec, ako bývalá osada banských a lesných robotníkov vznikla na štátnom /kráľovskom/ panstve. Toto územie len okolo r.1848 pripadlo do chotára Banskej Bystrice. Osadníci mali prácu supraedificátu len na kolčovanom priestore. Prislúchalo im právo – služobnosť na drevo a pastviny podľa skutočnej potreby. Po utvorení Československej republiky naša československá vláda s Dr. Vavrom Šrobárom, ministrom pre Slovensko nariadila, aby toto podelené právo vlastníctva na domy a záhrady bolo zrušené a z pozemkovej knihy vymazané bolo. Mesto Banská Bystrica sa tohto podeleného práva vlastníctva a z toho vyplývajúcich činžov dňa 22. januára 1920 zrieklo. Toto zrieknutie je v pozemnoknižných hárkoch zaznačené /citát z Kroniky obce z roku 1924/.

Podľa Slovníka obcí Banskobystrického okresu Harmanec vznikol v 16. storočí, ako osada nachádzajúca sa v doline bohatej na prírodné krásy /prístupy do oblasti južnej časti Veľkej Fatry/ historický cestný prechod do Turca. Terénne najťažší úsek železničnej trate Banská Bystrica – Diviaky s najdlhším tunelom v SR.

V rámci územnej reorganizácie v r.1961 bol kataster obce zmenený. Z pôvodnej obce Harmanec bola odčlenená 2 km vzdialená časť Harmanec-papiereň a vytvorená samostatná politická obec Harmanec.

Obyvatelia sa zaoberali drevorubačstvom a uhliarstvom. V blízkom okolí sa okrem dreva a uhlia spracúvala aj surová meď a kamienok.

Pamiatky :

Harmanecký kras je bohatý na jaskyne, kde najznámejšia a verejnosti prístupná je Harmanecká jaskyňa-Izbica, ktorá leží v nadmorskej výške 826 m, je to rozsiahly labyrint priestorov s krásnou kvapľovou výzdobou. Objavená bola v r.1932 p.Bacúrikom a sprístupnená v r.1950 /v r.2012 bolo 80. výročie objavenia Harmaneckej jaskyne-Izbice/.

Harmanecká oblasť patrí do veľkofatranského náleziska tisov, ktorá je považovaná za najbohatšie nálezisko v Európe. Na ochranu tisov slúži Národná prírodná rezervácia a do tejto časti zasahuje aj prírodná rezervácia Svrčiník na ochranu vrcholového štádia horských lesov, ktoré sú miestami pralesového charakteru. V širšom okolí rastie asi 500.000 jedincov tisov. Od r.1949 je vytvorená prírodná rezervácia na ploche 20,5 ha.

Na atraktivnosti obci pridáva aj zrekonštruovaný funkčný vodný žľab dlhý 2540 m v doline Rakytovo /technická pamiatka/ jedná sa o celodrevený žľab využívajúci vodnú silu na približovanie dreva z ťažko prístupných miest. Vodný žľab bol obnovený v roku 2006 a vodné žľaby v doline Cenovo /Harmanec/ a v Prášnici už dávnejšie zanikli.

V chotári sa nachádzajú dávnejšie známe kvapľové jaskyne – Horná a Dolná Tufná, /prírodné pamiatky/ v ktorých sa našlo množstvo kostí jaskynnej fauny.

V parku SNP sa nachádza Pamätník SNP zhotovený v r. 1954, ktorého autorom je akad. soch. Ján Kulich a bol zrekonštruovaný v r.2004 Pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici. Na štvorcovom podstavci je muž v nohaviaciach a košeli a prehodeným plášťom cez pravú ruku, ktorá je zovretá do päste. Súčasťou pamätníka je aj pamätná tabuľa s menami padlých obetí v období SNP. V súvislosti s SNP je vybudovaný pomník padlých a bunker /zemľanka/ na Krížnej /Smrekovica/ a na miestnom cintoríne nachádza 6 vojnových hrobov, ktoré sú udržiavané v spolupráci so Zväzom protifašistických bojovníkov v Harmanci.

V centre obce Dolný Harmanec sa nachádza rímsko-katolícky kostol, vysvätený v roku 1931 a v spodnej časti obce je situovaná kaplnka Najsvätejšej Trojice, ktorá bola postavená okolo r.1850 pred postavením kostola a v jej vnútri je umiestnený obrázok Najsvätejšej Trojice.

Významné osobnosti obce :

Významnou osobnosťou obce bol p.Jozef Bacúrik, ktorý patril k objaviteľom Harmaneckej jaskyne-Izbice, pochovaný je na miestnom cintoríne.

Výchova a vzdelávanie :

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie v obci neposkytuje ani materská, ani základná škola, deti a mládež navštevujú Materskú školu v Harmanci, Základnú školu 1.-4.ročník v Harmanci a základné školy na Starých Horách a v Banskej Bystrici. V obci máme zriadený verejný prístup k internetu, stagnujúcu knižnicu a malú posilovňu, ktorá je málo využívaná.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania a výchovy sa v najbližšej dobe nebude rozširovať.

Zdravotníctvo :

Lekár MUDr. Hudecová – ambulancia v Harmanci, cca 2 km od obce.

Sociálne zabezpečenie :

Domov dôchodcov v obci nie je vybudovaný, opatrovateľská služba zo strany obce nebola poskytovaná, obec riešila žiadosť o umiestnenie v domove seniorov.

Kultúra :

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec Dolný Harmanec v spolupráci so sociálno-kultúrnou komisiou pri usporiadaní Dňa matiek a Úcty k starším. V obci nie je kino, divadlo, galéria, ani múzeum.

Hospodárstvo :

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- pohostinstvo BEMI
- Horský hotel Kráľova Studňa
- Reštaurácia Čierna ovca

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Mestské lesy s.r.o., Banská Bystrica /ťažba dreva/

Poľnohospodárska výroba v obci funguje na princípe samohospodárenia v malom rozsahu.

Organizačná štruktúra obce :

Starosta obce : Alena Necpalová

Zástupca starostu obce : Jana Kormanová

Hlavný kontrolór obce. Anna Kubaliaková

Obecné zastupiteľstvo v zložení :
Jana Kormanová
Ján Kubuš
Peter Nemčok
Jarmila Pohančaníková
Ján Snopko

Finančná komisia v zložení :
Ján Snopko
Jana Kormanová
Ján Kubuš

Kultúrno-sociálna komisia v zložení :
Jarmila Pohančaníková
Jana Kormanová
Elena Martišková

Komisia verejného poriadku v zložení :
Peter Nemčok
Ján Kubuš
Ján Snopko

2. Rozpočet obce na rok 2013

a jeho plnenie

Rozpočet obce je základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy :

- k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce,
- ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, z VZN obce, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí :

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácia nákladov na úhradu preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce obsahuje finančné vzťahy k rozpočtovým alebo príspevkovým organizáciám zriadeným obcou a k iným právnickým osobám, ktorých môže byť zakladateľom.

Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy :

- k rozpočtom iných obcí,
- k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce a údaje o plnení rozpočtu obce sa členia na bežné príjmy a bežné výdavky /bežný rozpočet/, na kapitálové príjmy a kapitálové výdavky /kapitálový rozpočet/ a finančné operácie.

Rozpočet na rok 2013 bol zostavený ako prebytkový, pričom bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol vyrovnaný prebytkom bežného rozpočtu.

Rozpočet na rok 2013 bol jednohlasne schválený Obecným zastupiteľstvom v Dolnom Harmanci a bol upravovaný 2-krát v priebehu roka 2013.

Rozpočet po zmenách bol k 31.12.2013 nasledovný:

Upravený rozpočet obce k 31.12.2013 uvádzaný v EUR :

Príjmy celkom 113 215 EUR

Výdavky celkom 103 066 EUR

Hospodárenie obce – prebytok 10 149 EUR

Skutočné bežné príjmy a výdavky :

Bežné príjmy k 31.12.2013 vo výške 104 451 EUR

Bežné výdavky k 31.12.2013 vo výške 90 569 EUR

Prebytok bežného rozpočtu k 31.12.2013

bez finančných operácií vo výške 13 882 EUR

Skutočné kapitálové výdavky vo výške 17 105 EUR

Schodok kapitálového rozpočtu vo výške 17 105 EUR

Príjmové finančné operácie k 31.12.2013 vo výške 9 840 EUR

2.1.Plnenie príjmov za rok 2013

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
Príjmy celkom		
113 215 Eur	114 292 Eur	101

2.1.1.Bežné príjmy :

– z toho daňové príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
102 410 Eur	102 619,34 Eur	100,2

– z toho nedaňové príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
1 005 Eur	1 262,13 Eur	125,59

Ostatné príjmy zo ŠR :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
neboli rozpočtované	570,09 Eur	nevykazujeme

2.1.2.Kapitálové príjmy – Na rok 2013 neboli rozpočtované a ani v skutočnosti neboli príjmy ani z predaja budov, bytov, pozemkov a nehmotných aktív.

Bežné príjmy a kapitálové príjmy rozpočtových organizácií nie sú vykazované, lebo obec Dolný Harmanec nemá zriadenú rozpočtovú ani príspevkovú organizáciu.

2.1.3.Príjmové finančné operácie – zostatok prostriedkov minulých rokov 9 800 eur.

2.2.Plnenie výdavkov za rok 2013

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
103 066 Eur	107 674,78 Eur	104,47

2.2.1.Bežné výdavky

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
87 066 Eur	90 569,86 Eur	104,02

2.2.2.Kapitálové výdavky

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
16 000 Eur	17 104,92 Eur	106,91

Bežné výdavky a kapitálové výdavky rozpočtových organizácií nie sú vykazované, lebo obec Dolný Harmanec nemá zriadenú rozpočtovú ani príspevkovú organizáciu.

2.2.3.Výdavkové finančné operácie – v roku 2013 obec nevykazuje.

2.3.Plán rozpočtu na roky 2013 - 2014 - 2015

2.3.1.Príjmy celkom :

	Skutočnosť k 31.12.2013 v EUR	Plán na 2014	Plán na 2015	Plán na 2016
Príjmy celkom	114 272 Eur	100 715 EUR	100 715 EUR	100 715 EUR
z toho :				
- <u>bežné príjmy</u>	104 452 Eur	100 715 EUR	100 715 EUR	100 715 EUR
- <u>kapitálové príjmy</u>	-	-	-	-
- <u>finančné príjmy</u>	-	-	-	-

2.3.2.Výdavky celkom :

	Skutočnosť k 31.12.2013 v EUR	Plán na 2014	Plán na 2015	Plán na 2016
Výdavky celkom	107 675 EUR	100 315 EUR	100 315 EUR	100 315 EUR
z toho :				
- <u>bežné výdavky</u>	90 570 EUR	100 315 EUR	100 315 EUR	100 315 EUR
- <u>kapitálové výdavky</u>	17 105 EUR	-	-	-
- <u>finančné výdavky</u>	-	-	-	-

3.Hospodárenie obce a rozdelenie

výsledku hospodárenia za rok 2013

Výsledkom hospodárenia za rok 2013 je rozdiel medzi príjmami a výdavkami obce Dolný Harmanec k 31.12.2013.

Skutočné čerpanie rozpočtu obce k 31.12.2013 :

	Upravený rozpočet 2013 v EUR	Skutočnosť k 31.12.2013 v EUR
Príjmy celkom	113 215	114 292
Z toho :		
- bežné príjmy	103 415	104 452
- kapitálové príjmy	-	-
- finančné príjmy	9 800	9 840

	Upravený rozpočet 2013 v EUR	Skutočnosť k 31.12.2013 v EUR
Výdavky celkom	103 066	107 675
Z toho :		
- bežné výdavky	87 066	90 570
- kapitálové výdavky	16 000	17 105
- finančné výdavky	-	-

Výsledkom hospodárenia obce Dolný Harmanec je prebytok a dochádza ku kladnému rozdielu medzi príjmami a výdavkami vo výške 6 617 Eur. V zmysle § 15 odst.4 zákona č.583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vzhľadom na vyššie uvedené vzniká povinnosť tvorby rezervného fondu a na zasadnutí OZ poslancom OZ navrhujem poukázať najmenej 10 % z prebytku hospodárenia rozpočtu obce do rezervného fondu tj. sumu vo výške 661 Eur.

Účtovný výsledok hospodárenia - strata vo výške 6 120,89 Eur bude preúčtovaný na ťarchu účtu 428 analyticky do konca roka 2014.

4.Bilancia aktív a pasív v EUR

4.1.AKTÍVA :

	Skutočnosť k 31.12.12	Skutočnosť k 31.12.13	Predpoklad rok 2014
Majetok	191 113	195 650	193 650
z toho neobežný:			
Dlhodobý nehmotný maj.	-	-	-
Dlhodobý hmotný maj.	161 635	166 172	165 000
Dlhodobý finančný maj.	29 478	29 478	29 478
Majetok			
z toho obežný :	12 813	6 538	5 000
Finančné účty	9 994	6 153	3 500
Časové rozlíšenie	1 062	531	1 500

4.2.PASÍVA :

	Skutočnosť k 31.12.12	Skutočnosť k 31.12.13	Predpoklad rok 2014
Vlastné zdroje krytia majetku			
z toho :			
Fondy účtovnej jednotky	-	-	-
Nevysp.výsledok hospod.	180 433	199 334	201 334
Výsledok hosp.za účt.obd.	18 900	- 6 120	7 000
Oceňovacie rozdiely	-	-	-
Závazky			
z toho :			
Dlhodobé záväzky	86	131	60
Krátkodobé záväzky	2 035	5 935	
Bankové úvery a ostat.prij.výpomoci	-	-	-
Rezervy zák.krátkodobé	1 000	550	600
Vlastné zdroje krytia majetku a záväzky spolu	200 032	193 911	195 611

5. Vývoj pohľadávok a záväzkov v EUR

5.1.Pohľadávky :

	Rok 2012	Rok 2013
Pohľadávky do lehoty splatnosti	451	385
Pohľadávky po lehote splatnosti	-	-
Pohľadávky premlčané	-	-
Pohľadávky v priebehu roka odpísané	-	-

5.2 Záväzky :

	Rok 2012	Rok 2013
Záväzky do lehoty splatnosti	2 035	5 935
Záväzky po lehote splatnosti	329	-
Záväzky z leasingu	-	-

6. Ostatné dôležité informácie

6.1.Prijaté granty a transfery :

V roku 2013 obec Dolný Harmanec prijala nasledovné granty a transfery zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy:

Krajský stavebný úrad,B.B. - spoločný stavebný úrad	386,97
Krajský úrad pre CdaPK, B.B- špeciál.stavebný úrad	13
Krajský úrad ŽP, B.B. - životné prostredie	25,6
Obvod.úrad,B.B. - sklad.CO	26,40
Ministerstvo vnútra SR - evidencia obyvateľov	80,52

Granty a transfery boli účelovo viazané a použité v súlade s ich účelom.

6.2.Poskytnuté dotácie :

V roku 2013 obec neposkytla žiadnu dotáciu v zmysle VZN č.1/2005 o poskytovaní dotácie z rozpočtu obce.

6.3.Významné investičné akcie :

Najvýznamnejšie investičné akcie v roku 2013 :

- multifunkčné ihrisko

6.4.Predpokladaný budúci vývoj činnosti obce Dolný Harmanec :

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch :

- dobudovanie ihriska
- rekonštrukcia elektrického rozvodu v budove OÚ
- výmena okien na knižnici - posilovni a vchodových dvier na OÚ

6.5.Udalosti osobitého významu po skončení účtovného obdobia :

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitého významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala : Kalinová Beata

V Dolnom Harmanci, 25.11.2014

Predkladá : Alena Necpalová
starosta obce